

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/9/2006

BAZY NATO I TARCZA ANTYRAKIETOWA W POLSCE?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2006

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

Przynależność Polski do NATO popiera od lat większość społeczeństwa (poparcie kształtuje się na poziomie 60%-70%). Grudniowy pomiar¹ również to potwierdza - członkostwo naszego kraju w Pakcie Północnoatlantyckim akceptuje 62% Polaków (o 5 punktów mniej niż we wrześniu 2004 roku). Liczba osób temu przeciwnych w zasadzie się nie zmieniła (6%). Natomiast nieco wzrosły odsetki badanych deklarujących obojętność w tej sprawie (o 4 punkty, do 21%) oraz niemających wyrobionego zdania (o 3 punkty, do 11%).

Tabela 1

Czy osobiście popiera Pan(i) przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?	Wskazania respondentów według terminów badań									
	II 1999	III 1999	II 2000	III 2001	IV 2002	XII 2002	V 2003	III 2004	IX 2004	XII 2005
	w procentach									
Popieram	60	67	63	63	73	64	71	63	67	62
Jest mi to obojętne	23	18	18	21	15	22	19	23	17	21
Jestem przeciw	11	10	12	10	6	5	4	8	8	6
Trudno powiedzieć	6	5	7	6	6	9	6	6	8	11

Zapytaliśmy też respondentów o ich stosunek do stacjonowania w Polsce wojsk innych państw NATO. W porównaniu z poprzednim sondażem wyraźnie zmalała (z 40% do 33%) liczba badanych popierających tę ideę, nie uległ zmianie odsetek osób sprzeciwiających się obecności obcych wojsk w naszym kraju (49%), natomiast wzrosła (z 11% do 18%) liczba ankietowanych niemających zdania na ten temat.

Tabela 2

Czy uważa Pan(i), że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO czy też nie?	Wskazania respondentów według terminów badań				
	II-III 1999	II 2000	I 2004	IX 2004	XII 2005
	w procentach				
Zdecydowanie powinny	8	9	12	15	8
Raczej powinny	24	26	28	25	25
POWINNY	32	35	40	40	33
Raczej nie powinny	35	29	21	24	26
Zdecydowanie nie powinny	21	26	21	25	23
NIE POWINNY	56	55	42	49	49
Trudno powiedzieć	12	10	17	11	18

¹ Badanie „Omnibus” przeprowadzono w dniach 10-13 grudnia 2005 roku na liczącej 999 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Poprosiliśmy respondentów, aby ustosunkowali się do kwestii ulokowania na terenie naszego kraju amerykańskich baz i instalacji wojskowych. W porównaniu z rokiem 2004 zauważalny jest spadek poparcia dla wszystkich tego rodzaju inicjatyw, począwszy od umieszczenia w Polsce specjalistycznych radarów, a skończywszy na bazach wojskowych z pełnym personelem. Połowa ankietowanych (51%, spadek o 9 punktów) zaakceptowałaby ulokowanie radarów kontrolujących przestrzeń powietrzną, nieco ponad dwie piąte (42%, spadek o 10 punktów) zgodziłoby się na bazy wojskowe z niewielką liczbą żołnierzy i magazynów broni. Instalacje przeciwlotnicze i przeciwrakietowe mają już więcej przeciwników (45%, wzrost wskazań o 5 punktów) niż zwolenników (39%, spadek o 8 punktów). Około jednej trzeciej Polaków poparłoby lotniska z amerykańskimi samolotami i lotnikami (31%, spadek o 8 punktów) oraz duże bazy wojskowe z pełnym personelem (29%, spadek o 6 punktów). Trzeba zaznaczyć, że nieco wzrosły (od 3 do 5 punktów) odsetki respondentów niemających wyrobionego zdania w tych kwestiach.

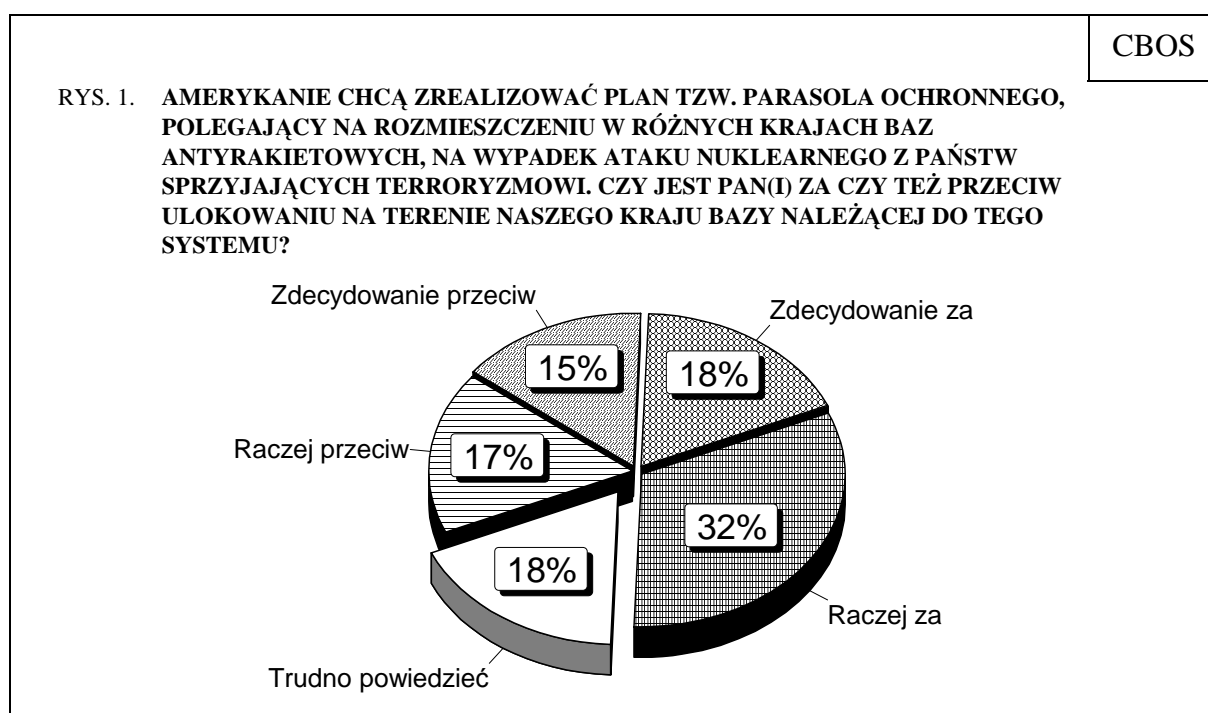
Tabela 3

Od dłuższego czasu mówi się o możliwości ulokowania amerykańskich baz i instalacji wojskowych w Polsce. Czy poparł(a)by Pan(i) założenie w Polsce następujących amerykańskich baz lub instalacji wojskowych:	Wskazania respondentów według terminów badań					
	IX 2004			XII 2005		
	TAK	NIE	Trudno powiedzieć	TAK	NIE	Trudno powiedzieć
	w procentach					
- specjalistyczne radary umożliwiające kontrolę przestrzeni powietrznej w celu obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej	60	28	11	51	34	15
- bazy wojskowe z niewielką liczbą żołnierzy i magazynów broni umożliwiające przerzut większej liczby wojsk w razie potrzeby	52	36	11	42	43	15
- instalacje przeciwlotnicze i przeciwrakietowe	47	40	13	39	45	16
- lotniska z amerykańskimi samolotami i lotnikami	39	50	12	31	53	16
- duże bazy wojskowe z pełnym personelem, uzbrojeniem i oddziałami wojsk	35	54	11	29	55	16

Jak widać, zmalała akceptacja nie tylko dużych, w pełni wyposażonych baz wojskowych. Mniejszą aprobatę zyskało również ewentualne rozmieszczenie na terenie naszego kraju małych obiektów wojskowych ze specjalistycznym sprzętem. Większość Polaków wyraża zgodę jedynie na ulokowanie w Polsce specjalistycznych radarów.

Zagrożenie atakami nuklearnymi ze strony krajów sprzyjających terroryzmowi jest impulsem do poszukiwania przez niektóre państwa, także Polskę, nowych form obrony. Amerykanie chcą realizować plan tzw. tarczy ochronnej, który miałby polegać na rozmieszczeniu w różnych krajach baz antyrakietowych. W Polsce kwestia ta nie była jeszcze poddana szerszej debacie publicznej, dlatego poprosiliśmy respondentów o opinie w tej sprawie.

Połowa Polaków (50%) poparłaby utworzenie bazy należącej do systemu antyrakietowego, jedna trzecia (32%) byłaby temu przeciwna, a prawie co piąty (18%) nie potrafi ustosunkować się do tej kwestii.

Ulokowanie w Polsce tarczy antyrakietowej znajduje największe poparcie (67%) w najmłodszej grupie wiekowej (18-24 lata). „Parasol ochronny” popierają więc ludzie młodzi, częściej mężczyźni (57%) niż kobiety (44%), mieszkańcy największych miast (61%) oraz osoby z wykształceniem wyższym (60%) i średnim (58%). Przeciwni przynależności Polski do takiego systemu są najczęściej respondenci mający od 55 do 64 lat (45%), mieszkańcy małych miast (36%) oraz badani o poglądach lewicowych (45%). Stosunkowo duża grupa Polaków nie ma wyrobionego zdania na ten temat - głównie osoby starsze (29%), mieszkańcy wsi (23%), respondenci z wykształceniem podstawowym (27%).

Kolejne pytanie zadaliśmy wyłącznie osobom, które wyraziły poparcie dla ulokowania w Polsce baz antyrakietowych. Interesowało nas, czy poparcie to nie ulegnie zmianie, gdy odniesiemy je do szerszego kontekstu - stosunków z państwami ościennymi.

Tabela 4

Czy nadal popierał(a)by Pan(i) ulokowanie w Polsce takich baz, gdyby spowodowało to pogorszenie stosunków*:		
	z Rosją	z niektórymi krajami Unii Europejskiej
	w procentach	
Zdecydowanie tak	20	11
Raczej tak	45	38
TAK	65	49
Raczej nie	22	35
Zdecydowanie nie	3	5
NIE	25	40
Trudno powiedzieć	10	11

* Odpowiedzi osób, które, ogólnie rzecz biorąc, popierają ulokowanie baz antyrakietowych w Polsce

Większość zwolenników tarczy antyrakietowej (65%) zaakceptowałaby „parasol ochronny”, nawet jeśli przyczyniłoby się to do pogorszenia stosunków z Rosją. Co czwarty zwolennik (25%) zmieniłby jednak zdanie i wycofałby poparcie dla tarczy, natomiast co dziesiąty (10%) nie ma wyrobionej opinii na ten temat.

Gdyby ulokowanie w Polsce bazy antyrakietowej miało doprowadzić do pogorszenia stosunków z krajami Unii Europejskiej, połowa Polaków popierających tę lokalizację (49%) nadal byłaby jej przychylna, a dwie piąte (40%) zmieniłoby zdanie.

W ciągu ostatniego roku nieznacznie zmalało ciągle dominujące jednak w społeczeństwie poparcie dla członkostwa Polski w Pakcie Północnoatlantyckim. Opinie badanych na temat utworzenia w naszym kraju baz natowskich czy amerykańskich baz antyrakietowych są podzielone, przy czym odnotowujemy spadek liczby ich zwolenników. Może zastanawiać, że poparcie dla rozmieszczenia na terenie Polski tradycyjnych baz i instalacji sojuszniczych jest niższe (na dodatek spadło w porównaniu z poprzednim pomiarem) niż poparcie dla udostępnienia polskiego terytorium nowemu amerykańskiemu systemowi obrony antyrakietowej, mającemu chronić przed atakami nuklearnymi.

Opracowała
Aleksandra PATEREK

A N E K S

Tabela 1. Czy osobiście popiera Pan(i) przynależność Polski do NATO czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?

(%)

	Popieram	Jest mi to obojętne	Jestem przeciw	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	62	21	6	11	999
Płeć					
Mężczyźni	72	18	5	5	476
Kobiety	54	25	6	16	523
Wiek					
18-24 lat	76	9	5	9	148
25-34	64	26	2	8	181
35-44	66	24	5	5	177
45-54	63	23	6	8	194
55-64	60	27	5	9	120
65 lat i więcej	46	20	10	23	180
Miejsce zamieszkania					
Wieś	56	22	7	14	367
Miasto do 20 tys.	57	26	6	12	123
20-100tys.	69	21	3	7	196
101-500tys.	66	21	6	6	195
501 tys. i więcej mieszk.	69	16	3	11	119
Wykształcenie					
Podstawowe	50	24	8	19	288
Zasadnicze zawodowe	63	24	5	8	255
Średnie	68	20	4	8	347
Wyższe	74	17	5	4	109
Poglądy polityczne					
Lewica	62	23	9	6	112
Centrum	67	23	4	6	358
Prawica	72	15	5	8	238
Trudno powiedzieć	49	24	6	21	288

Tabela 2. Czy uważa Pan(i), że w Polsce powinny stacjonować wojska innych państw NATO czy też nie?

(%)

	Zdecydowanie powinny	Raczej powinny	Raczej nie powinny	Zdecydowanie nie powinny	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	25	26	23	18	998
Płeć						
Mężczyźni	13	29	26	22	9	475
Kobiety	4	20	27	24	26	523
Wiek						
18-24 lat	9	31	31	16	13	148
25-34	9	29	24	20	18	181
35-44	11	28	26	20	14	177
45-54	9	25	25	21	20	194
55-64	6	24	28	27	16	120
65 lat i więcej	3	11	27	35	24	179
Miejsce zamieszkania						
Wieś	5	22	25	27	21	365
Miasto do 20 tys.	10	22	23	23	23	123
20-100tys.	10	27	30	17	15	196
101-500tys.	10	27	28	23	12	195
501 tys. i więcej mieszk.	11	24	25	22	17	119
Wykształcenie						
Podstawowe	8	21	23	23	25	287
Zasadnicze zawodowe	9	26	26	22	17	255
Średnie	8	24	27	26	15	347
Wyższe	7	31	36	17	9	109
Poglądy polityczne						
Lewica	11	28	24	28	8	112
Centrum	9	26	29	23	12	356
Prawica	8	27	31	20	14	238
Trudno powiedzieć	7	19	21	23	31	288

Tabela 3. Od dłuższego czasu mówi się o możliwości ulokowania amerykańskich baz i instalacji wojskowych w Polsce. Czy poparł(a)by Pan(i) założenie w Polsce **specjalistycznych radarów umożliwiających kontrolę przestrzeni powietrznej w celu obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej?**
(%)

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	33	17	17	15	999
Płeć						
Mężczyźni	23	37	16	15	10	476
Kobiety	14	30	17	20	20	523
Wiek						
18-24 lat	21	48	10	10	12	148
25-34	15	38	18	12	16	181
35-44	23	33	17	14	14	177
45-54	23	31	18	16	12	194
55-64	17	30	17	26	10	120
65 lat i więcej	9	20	19	28	24	180
Miejsce zamieszkania						
Wieś	15	30	15	20	19	367
Miasto do 20 tys.	16	39	13	16	16	123
20-100tys.	19	33	22	14	12	196
101-500tys.	17	36	19	18	10	195
501 tys. i więcej mieszk.	29	29	11	15	17	119
Wykształcenie						
Podstawowe	14	28	15	22	21	288
Zasadnicze zawodowe	17	34	20	14	15	255
Średnie	19	37	18	15	12	347
Wyższe	28	33	9	19	11	109
Poglądy polityczne						
Lewica	23	27	20	26	4	112
Centrum	20	35	19	14	12	358
Prawica	21	39	14	14	12	238
Trudno powiedzieć	12	28	15	21	26	288

Tabela 4. Od dłuższego czasu mówi się o możliwości ulokowania amerykańskich baz i instalacji wojskowych w Polsce. Czy poparł(a)by Pan(i) założenie w Polsce **baz wojskowych z niewielką liczbą żołnierzy i magazynów broni umożliwiających przerzut większej liczby wojsk w razie potrzeby?**
(%)

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	11	31	22	21	15	999
Płeć						
Mężczyźni	15	35	21	18	10	476
Kobiety	7	27	23	23	20	523
Wiek						
18-24 lat	8	45	17	17	13	148
25-34	10	38	22	15	15	181
35-44	14	32	23	17	14	177
45-54	14	29	24	19	14	194
55-64	12	26	22	30	10	120
65 lat i więcej	6	19	22	30	24	180
Miejsce zamieszkania						
Wieś	10	27	20	23	20	367
Miasto do 20 tys.	10	34	20	18	18	123
20-100tys.	15	31	26	17	11	196
101-500tys.	8	34	24	24	10	195
501 tys. i więcej mieszk.	10	38	20	17	16	119
Wykształcenie						
Podstawowe	11	24	19	25	21	288
Zasadnicze zawodowe	13	31	24	17	16	255
Średnie	8	35	24	21	12	347
Wyższe	14	37	18	19	11	109
Poglądy polityczne						
Lewica	16	28	24	29	3	112
Centrum	11	33	26	19	12	358
Prawica	10	39	18	19	15	238
Trudno powiedzieć	9	24	19	22	25	288

Tabela 5. Od dłuższego czasu mówi się o możliwości ulokowania amerykańskich baz i instalacji wojskowych w Polsce. Czy poparł(a)by Pan(i) założenie w Polsce **instalacji przeciwlotniczych i przeciwrakietowych?** (%)

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	12	27	23	22	16	999
Płeć						
Meżczyźni	16	32	22	20	10	476
Kobiety	8	23	24	23	22	523
Wiek						
18-24 lat	10	37	23	15	15	148
25-34	12	31	24	15	17	181
35-44	13	25	26	20	16	177
45-54	13	27	25	20	14	194
55-64	15	26	18	31	10	120
65 lat i więcej	8	19	21	30	23	180
Miejsce zamieszkania						
Wieś	8	24	22	25	21	367
Miasto do 20 tys.	11	28	23	20	19	123
20-100tys.	17	26	29	17	11	196
101-500tys.	11	30	26	22	11	195
501 tys. i więcej mieszk.	17	33	13	20	18	119
Wykształcenie						
Podstawowe	11	23	18	26	22	288
Zasadnicze zawodowe	12	26	28	18	15	255
Średnie	10	29	26	21	14	347
Wyższe	17	36	14	21	12	109
Poglądy polityczne						
Lewica	16	26	23	30	5	112
Centrum	11	31	26	20	13	358
Prawica	13	28	27	18	14	238
Trudno powiedzieć	10	22	17	24	27	288

Tabela 6. Od dłuższego czasu mówi się o możliwości ulokowania amerykańskich baz i instalacji wojskowych w Polsce. Czy poparł(a)by Pan(i) założenie w Polsce **lotniska z amerykańskimi samolotami i lotnikami?** (%)

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	22	28	25	16	999
Płeć						
Meżczyźni	12	26	29	24	10	476
Kobiety	6	19	28	27	21	523
Wiek						
18-24 lat	6	26	34	21	13	148
25-34	7	28	26	21	17	181
35-44	10	24	29	22	15	177
45-54	11	20	32	24	13	194
55-64	10	23	22	33	12	120
65 lat i więcej	8	13	24	32	23	180
Miejsce zamieszkania						
Wieś	6	16	27	30	20	367
Miasto do 20 tys.	10	26	25	19	20	123
20-100tys.	14	24	30	21	11	196
101-500tys.	7	27	29	26	9	195
501 tys. i więcej mieszk.	9	24	29	21	17	119
Wykształcenie						
Podstawowe	9	20	22	27	22	288
Zasadnicze zawodowe	11	21	29	23	16	255
Średnie	7	23	34	25	11	347
Wyższe	10	29	24	26	12	109
Poglądy polityczne						
Lewica	13	19	28	36	3	112
Centrum	7	25	31	25	12	358
Prawica	9	25	30	21	14	238
Trudno powiedzieć	9	16	23	25	27	288

Tabela 7. Od dłuższego czasu mówi się o możliwości ulokowania amerykańskich baz i instalacji wojskowych w Polsce. Czy poparł(a)by Pan(i) założenie w Polsce **dużych baz wojskowych z pełnym personelem, uzbrojeniem i oddziałami wojsk?**

(%)

	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	20	29	27	16	999
Płeć						
Mężczyźni	12	25	29	25	10	476
Kobiety	7	15	29	29	21	523
Wiek						
18-24 lat	8	25	32	24	11	148
25-34	8	25	29	24	15	181
35-44	9	19	32	26	14	177
45-54	12	16	32	24	16	194
55-64	10	20	24	33	13	120
65 lat i więcej	8	15	22	32	23	180
Miejsce zamieszkania						
Wieś	6	15	28	32	20	367
Miasto do 20 tys.	8	25	22	25	21	123
20-100tys.	13	22	32	21	12	196
101-500tys.	9	21	34	26	10	195
501 tys. i więcej mieszk.	14	24	23	25	15	119
Wykształcenie						
Podstawowe	9	20	21	28	22	288
Zasadnicze zawodowe	11	18	32	23	17	255
Średnie	8	20	32	27	13	347
Wyższe	9	22	29	32	7	109
Poglądy polityczne						
Lewica	14	16	30	38	2	112
Centrum	7	23	32	26	12	358
Prawica	10	21	31	24	15	238
Trudno powiedzieć	9	16	22	26	26	288